

Plenum

Torsdag 7.11.2024 kl. 16.00—20.57

2.1. Muntlig fråga om regeringens tillväxtåtgärder (Miapetra Kumpula-Natri sd)

Muntligt spörsmål MFT 185/2024 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Kumpula-Natri, varsågod.

Debatt

16.01 Miapetra Kumpula-Natri sd: Arvoisa puhemies! Suomalaiset ovat huolissaan, että hallituksen tilannekuva on hukassa. Tällä hetkellä Suomessa kasvavat konkurssit, työttömyys ja köyhyys. Ilman kasvua Suomi joutuu yhä leikkausten tielle. Suomi on matkalla nyt väärään suuntaan.

Hallitus hehkutti 500 kasvutoimen listaa, mutta se paljastui aika suureksi bluffiksi, kun media toi sen vihdoin julkisuuteen. Lista sisältääkin monia toimia, joilla ei ole mitään tekemistä kasvun kanssa, ehkä jopa päinvastoin. Paljastui, että ei ole juurikaan kasvutoimia, vaan se on tyyppillinen, muuallakin Euroopassa nähty, oikeistokonservatiivinen leikkauslista.

Tarvitsemme kasvua kipeästi ja nopeasti. Ennakko-odotukset hallituksen kasvutoimenpiteille olivat korkeammalla. Hallituksen kausi on puolivälissä, mutta uskottavat, nopeasti vaikuttavat kasvutoimet puuttuvat edelleen.

Pääministerin sijainen Purra, Suomi tarvitsee nopeasti kasvua. Mitä jää jäljelle, jos aina vain leikkaa? Jaatteko pääministerin näkemyksen, että tällä [Puhemies koputtaa] Suomi kasvaisi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.02 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! 500 kasvutoimea ovat Risto Murron kasvutyöryhmän hallitusohjelmasta tunnistamat toimet. Koska hallitusohjelmassa niitä on hyvin lukuisia — esimerkiksi työmarkkinoille, luvitukseen, työn kannustamiseen, yrittämiseen liittyviä toimia — niin se on itsessään jo kokonaisuudessaan eräänlainen kasvuohjelma.

Se on tosiasia, että me olemme hyvin vaikeassa talouden tilanteessa, siis suhdanteen kannalta. Taantuma oli syvempi ja pitkäkestoisempi. Tiedämme, että maailmantaloudessa ja Euroopan tasolla on valtavaa epävarmuutta. Meidän vientimarkkinamme ei ole elpynyt: esimerkiksi Saksassa on merkittäviä ongelmia. Totta kai nämä heijastuvat Suomeen.

Mitä tulee sitten meidän koko kansantalouden kasvuun, niin kun 17 vuoteen sitä aitoa, reaalista kasvua tässä maassa ei juuri ole ollut, niin sanoisin, että siitä tämän hallituksen syyllistäminen, joka on istunut täällä reilut puolitoista vuotta, ei ole aivan maaliinsa osu-

Punkt i protokollet PR 112/2024 rd

vaa. Me teemme toimia, joista te monia [Puhemies koputtaa] vastustatte. Toisaalta te nimittätte itse kasvutoimiksi [Puhemies koputtaa] yksinkertaisesti säästöjen peruuttamisia, mitä en pidä myöskään järkevänä. [Puhemies koputtaa] Me joudumme korjaamaan...

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Nyt minuutti on käytetty, ministeri Purra.

...julkista taloutta ja samaan aikaan etsimään kasvua.

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Kumpula-Natri.

16.03 Miapetra Kumpula-Natri sd (vastauspuheenvuoro): Puhemies! On totta, että maailman epästabiili tilanne ei Suomea auta. Meidän on toimittava nyt ja nopeasti itse. Valtava määrä yrityksiä on jo ajautumassa konkurssiin. Tilauslistat ovat tyhjiä, työttömyysluvut karmeita. Toimillanne olette kurjistaneet myös suomalaisten tilannetta. Ostovoima hupenee, ihmisillä ei ole varaa kuluttaa paikallistenkaan yritysten palveluja, ja kaupassa hinnat hirvittävät. Työttömyyden riski ajaa koko kansan mielialaa maahan.

Kasvu on monen tekijän summa: koulutus, työntekijät, innovaatiot, investoinnit. Olette ymmärtäneet väärin, jos leikkauksia kutsutte kasvuksi.

Pelkkä suhdanne ei tätä tilannetta selvitä. Eurooppa on laajemminkin suhdanteissa. Ja meillä on väärät ennätykset: työttömyyden kasvussa ja velan kasvussa. Tarvitsemme nopeasti käyttöön otettavia kasvutoimia, me kaikki, Suomi tarvitsee. SDP on esittänyt muun muassa investointikannustamisen laajentamista — ei vain suuryrityksille, niin kuin te valmistelette — arvonnäisäverotuksen alarajaa koskemaan useampia yrityksiä, kotitalouksien vähennyksen säilyttämistä hoivalle ja kotiaivulle. Ministeri Purra, voisiko hallitus tarttua näihin todellisiin ja välittömästi vaikuttaviin kasvutoimiin, [Puhemies koputtaa] jotka auttaisivat suomalaisia pienyrityksiä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.05 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kuten sanoin, tämä hallitus joutuu samaan aikaan korjaamaan julkista taloutta. Meidän velka on paisunut. Meidän tulot ja menot yksinkertaisesti ovat liian kaukana toisistaan, mukaan lukien tämä suhdannetilanne ja meidän kansantalouden pitkän aikavälin heikko kyky tuottaa arvonnäisää ja kasvua tähän maahan, joilla sitä hyvinvointia kestävästi rakennetaan.

Aivan totta, inflaatio, hintojen nousu, useimmilla sektoreilla on ollut viime vuosien yksi erityisesti kotitalouksiin ja yrityskehitykseen vaikuttava asia. Onneksi nyt kuitenkin inflaatio on selvästi hidastunut, ja tämä näkyy myös suomalaisten kuluttajien kukkarossa. Toisaalta korot ovat selvässä laskussa, millä itsessäänkin on jo vaikutuksensa. Tosiasiassa ostovoimahan erityisesti palkansaajilla on selvästi parantunut monen vuoden toiseen suuntaan meidän jälkeen.

Teidänkin kasvutoimianne tarkastellaan, mutta kuten jo edellisessä puheenvuorossani kuvasin, niin se, että te haluatte peruuttaa meidän julkiseen talouteen kohdistuvat kestävyystä lisäävät toimet, säästötoimet, [Puhemies koputtaa] ei valitettavasti meille tässä tilanteessa ole mahdollista.

Punkt i protokollet PR 112/2024 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja nyt pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyviä lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Lindtman, olkaa hyvä.

16.06 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se, minkä vuoksi me näiden kasvutoimien perään kysymme, on se, että tulostaulu näyttää kyllä kovin heikolta. Vaikka koko Euroopassa on sama suhdanne, niin silti juuri Suomen työllisyys on heikentynyt eniten koko Euroopassa. Ja kun nyt sitten tämän teidän 500:n listan saimme käteen, niin kyllä hiukan jäämme siitä kysymään. Esimerkiksi poistetaan tuki asumisoikeusasunnoilta — tämä on kasvutoimi, josta ilmoitatte, että tämä on valmis. Löytyy nikotiinipusseja ja muuta. Kysymme, onko hallitus nyt tilanteen tasalla. Ne viestit, joita nyt tulee Yhdysvalloista Trumpin valinnan jälkeen — tässä on iso uhka sille, että tulee tuontituloja Euroopalle, mikä vaikuttaa kahta kautta: sekä Kiinan- että Yhdysvaltojen-kaupan kautta. Kasvutoimia tarvittaisiin tässä ja nyt, tämä tilanne korostaa sitä. Arvoisa valtiovarainministeri, olisitteko valmis edes siihen, että tätä investointikannustinta vihreän siirtymän investoinneille — nythän siitä on rajattu pienet yritykset pois — laajennettaisiin niin, että myös kotimaiset pienet ja keskisuuret yritykset [Puhemies koputtaa] pääsisivät sitä hyödyntämään? Sitä tarvittaisiin tässä ja nyt.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.07 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Me teemme kasvutoimia hyvin erikokoisille yrityksille. Tämä investointihyvitys kohdistuu suuriin, mutta meillä on myös pienempiin yrityksiin kohdistuvia toimia. Vastaa-vasti työmarkkinoille tehtävät uudistukset ja suorat valtiontuet kohdistuvat aika erityyppisiin asioihin. Sen lisäksi hallitusohjelmassa on lukuisia eri toimia, jotka kaikki tähtäävät siihen, että me saisimme kasvua, myös sitä, jota meillä ei ole noin 17 vuoteen tässä maassa ollut. Se itsessään jo kertoo siitä, että täällä on jo pidemmän aikaa tehty asioita väärin. Se, että teemme esimerkiksi työmarkkinauudistuksia, joita sosiaalidemokraatit voimakkaasti — jokaista — vastustavat, tähtää siihen, että me esimerkiksi saisimme sellaista kasvua, jota meidän naapurimaassamme on ollut pidemmän aikaa, Ruotsissa, joka on näitä uudistuksia tehnyt jo vuosia tai vuosikymmeniä aiemmin. Meillä on tehty myös kehysriihessä uusia kasvutoimia. Toisaalta tämä Risto Murron uusi ryhmä etsii niitä edelleen. Ja kuten on moneen kertaan todettu, me olemme valmiita tarkastelemaan kaikkia, [Puhemies koputtaa] totta kai julkisen talouden liikkumavaran sisässä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

16.09 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ministeri, jotta talous voi kasvaa, tarvitaan ostovoimaa, rahan on riitettävä kaupan kassalla. Ministeri Purra, ennen vaaleja te vielä sanoitte, että pienituloisilta leikkaaminen ei teille käy. Nyt olemme nähneet, että kyllä se käy isojen saksien kera, ja tätä te, ministeri, nimitätte kasvutoimeksi. Kyllä, köyhyys varmasti kasvaa.

Tämän lisäksi te itse laitatte jarrua talouteen esimerkiksi tekemällä ennätysuuret korotukset arvonnäisäveroon, ja ministeri, kaiken tämän päälle te olette keksineet erityisen kei-

Punkt i protokollet PR 112/2024 rd

non kurittaa eläkkeensaajia tekemällä heille uuden lisäveron — sanoisinko, puhemies, ryöstöveron.

Eläkkeensaajien ostovoiman turvaaminen on mitä tärkeintä paitsi inhimillisesti, se on oikein, mutta on myös talouden kannalta viisasta pitää ostovoimaa yllä. Näin ollen kysyn teiltä, ministeri, voisitteko peruuttaa tämän eläkkeensaajien ryöstöveron, turvata eläkkeensaajien ostovoiman ja tätä kautta pitää myös talouden rattaat pyörimässä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.10 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kukaan ei kuvittele, että valtion budjettitalouden korjaaminen leikkauksin tai julkisen talouden korjaaminen leikkauksin, puhumattakaan veronkorotuksin, olisi kasvutoimi.

Meidän julkinen talous on hyvin huonossa kunnossa, se on sitä myös teidän hallituskautenne jäljiltä. Tämä hallitus on sitoutunut vakauttamaan velkasuhteen hallituskautensa loppuun mennessä. Se ei mielestäni ole vielä kovin hyvä tavoite, vaan meidän pitäisi tietenkin pyrkiä siihen, että velkasuhde saadaan laskuun, jotta meidän tulevaisuuden hyvinvointijärjestelmämme ja hyvinvointimme olisivat kestäväällä [Vasemmalta: Ei näytä teiltä onnistuvan!] pohjalla. Mutta kerta toisensa jälkeen te pyydätte meitä peruuttamaan kaikki ne toimet, joista monet ovat kyllä vaikeita ja kohdistuvat sellaisella tavalla, mitä me emme haluaisi tehdä, mikäli meidän tilanteemme olisi parempi. Mutta ei, nämä eivät ole kasvutoimia. Kasvutoimia me teemme muualla, ja kaikkia näitä meiltä paletista löytyy.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohi, olkaa hyvä.

16.11 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Te olette iloinneet tuosta 500 kasvutoimesta, jotka hallitusohjelmaan sisältyvät. Kun te näin teette, niin te altistatte kyllä sen myös arvioinnille siitä, ovatko nämä järkeviä toimia. Yksi siellä listassa mainittu kasvutoimi kuuluu seuraavasti: hallitus ei lakkauta lentokenttiä. [Mikko Savola: Käsittämätöntä!] Siis se on kasvutoimi, että hallitus ei lakkauta Suomessa lentokenttiä. En voi ymmärtää. Tekisi mieli kysyä, arvoisa valtiovarainministeri, onko tämä teistä aito kasvutoimi. [Välihuutoja]

Sen sijaan lisätalousarvioesityksessä esitetään, [Hälinää — Puhemies koputtaa] että valtio voi luopua lähes puolesta omistuksesta lentokenttäyhtiössä ja Valtionrautateissa. Nyt haluan kysyä, arvoisa valtiovarainministeri: Onko valtion kassa niin tyhjä, että te olette myymässä meidän lentokenttiä ja Valtionrautateita ulkopuolisille sijoittajille, kun te tämmöistä esitätte nyt eduskunnalle? [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Strand, olkaa hyvä.

16.12 Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Joakim Strand (vastauspuheenvuoro):

Arvoisa puhemies! Se, että näitä omistusrajoja säädetään, ei välttämättä tarkoita sitä, että asialle ollaan aktiivisesti mitään tekemässä. Se mahdollistaa erilaisia järjestelyjä, mutta se ei sinällään tarkoita, että ollaan mistään luopumassa. Valtio on hyvin pitkäjänteinen, vastuullinen omistaja, mikä totta kai lähtee laista ja hyvästä hallinnosta. Varmasti asioihin palataan, jos on jotain ajankohtaista, mutta se, että hieman säädetään näitä rajoja, ei itsessään

Punkt i protokollet PR 112/2024 rd

tarkoita mitään. [Antti Kurvinen: Miksi säädetään? — Anne Kalmari: Lupaatteko, ettei myydä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

16.13 Lauri Lyly sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Näitä listalla olevia ristiriitaisuuksia on muitakin. Täällä esimerkiksi sanotaan, että ”koulutetaan riittävästi työvoimaa teollisuuden tarpeisiin”. Sinänsä ihan hyvä tavoite, mutta hallitus toimii täysin päinvastoin: leikkaa ammatillisesta koulutuksesta 120 miljoonaa euroa, [Vasemmalta: Yli!] eli vähentää sitä osaamista, mitä siellä teollisuudessa tarvitaan. Tässä on yksi esimerkki siitä hallituksen kasvutoimien ristiriitaisuudesta. Vai onko niin, että nyt viedään tämä kasvu niin alas, että teollisuus ei tarvitse niitä työpaikkoja? Tämä kysymys herää. Minä kysyn: mikä kasvutoimi on tämä, että leikataan 120 miljoonaa euroa ammatillisesta koulutuksesta ja sillä tavalla yritetään saada kasvua aikaiseksi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.14 Elinkeinoministeri Wille Rydman (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Nyt on varmaankin syytä selvittää se, mistä tässä keskustelussa pohjimmiltaan on kyse. [Vasemmalta: Tosiaan! — Naurua] Nimittäin siis tämä yli 500 kasvutoimenpiteen, sellaiseksi kutsutun, listahan on siis se, että kun Risto Murron työryhmä aloitti, niin he kävivät läpi — he, siis tämä työryhmä — hallitusohjelman ja tunnistivat sieltä yli 500 kasvua vauhdittavaa tointa. [Antti Lindtman: Te hehkutatte niitä!] Siellä on joukossa hyvin monenlaisia erilaisia mainintoja, joista useimmat ovat aivan kiistatta kasvua vauhdittavia toimenpiteitä. [Anne Kalmari: Jo on hurskaita toiveita!] Sitten on sellaisia kirjauksia, jotka ovat ehkä vähän eritasoisia, mutta on syytä muistaa, että tämä oli vasta se kartoitus, mitä kaikkea on jo hallitusohjelmasta. Tästä puuttuu vielä se, mitä kaikkea konkreettista tehtiin viime kevään kehysriihessä, jossa tulivat verokannustimet, teollisuuspoliittiset varaukset, sitten meillä on ollut meidän tki-panostukset, kaikki tämä — puhumattakaan sitten valtion pääomasijoitustoiminnan ja koko tämän koneiston uudistamisesta. [Antti Lindtman: Ja alvikorotukset!] Kyse on nimenomaisesti siitä, että teemme kasvutoimenpiteitä sekä tässä että nyt, että sitten pidemmän tähtäimen investointeja kasvun edellytyksiin rakenteita [Puhemies koputtaa] uudistamalla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harakka, olkaa hyvä.

16.15 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! ”Iloisia uutisia! Selvityksen mukaan hallitusohjelmassa on yli 500 kasvutointa.” Näin iloitsi pääministeri Petteri Orpo sosiaalisessa mediassa. Olisi ehkä kannattanut ensin itse lukea nämä toimet, ettei joudu näin noloon tilanteeseen. Tietenkin näitähän voidaan laskea miten vain. Nikotiinipussien makuvalinnoista on saatu kaksikin kasvutointa. [Naurua] Tämä olisi hauskaa, ellei tilanne olisi vakava.

Tämän päivän uutiset, kaksi uutista Suomesta:

Enemmistö suomalaisista suhtautuu lähitulevaisuuteen synkästi. Kansalaisten luottamus on heikentynyt tuntuvasti kahden ja puolen vuoden aikana. Tämä siis viittauksena nyt edelliseen hallitukseen, josta usein puhutaan.

Punkt i protokollet PR 112/2024 rd

Työperäisestä maahanmuutosta toinen uutinen. Lokakuun tietojen mukaan se on laskenut erityisesti erityisasiantuntijoiden osalta, joiden oleskelulupahakemukset ovat vähentyneet neljäsosalla. Tämäkin siis tämän hallituksen aikaansaannoksia. Tämä ei ole kasvun Suomi. Tämä on yt-Suomi. [Puhemies koputtaa] Tämä on muuttotappio-Suomi. [Puhemies: Ja kysymys! — Eduskunnasta: Onko näin?] — Onko näin? [Naurua]

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

16.16 Työministeri Arto Satonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Nyt täytyy kyllä sanoa, että minä ihmettelen tätä keskustelua, joka liittyy näihin uusimpiin Migrin lukuihin, mihin tässä viitattiin.

Ensinnäkin meillä on työperäinen maahanmuutto tällä hetkellä vielä varsin korkealla tasolla, opiskelijaperusteinen maahanmuutto ennätystasolla. Ja totta kai, kun meillä avoimia työpaikkoja on vähemmän, meille myös vähemmän rekrytoidaan väkeä ulkomailta. Se on itsestään selvä asia, että tämä yleinen taloustilanne vaikuttaa tähän. Nimenomaan sen takia me teemme esimerkiksi niitä työmarkkinoiden uudistuksia, joita kaikkia te olette muuten vastustaneet ja joilla nimenomaan pyritään siihen, että rekrytointikynnys alenee, työllistämiskynnys alenee ja meillä on sitten enemmän niitä työnantajia, jotka tarvitsevat työntekijöitä sekä kotimaasta että ulkomailta. [Vasemmalta: Työttömyyden kasvutoimi! — Puolitoista vuotta odoteltu!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Minja Koskela, olkaa hyvä.

16.17 Minja Koskela vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä täytyy sanoa, että on hieman hallituksella sävy muuttunut, sillä viimeksi, kun täällä oltiin, sieltä ministeriäitiöstä lähinnä ilakoitiin sillä, että teillä on jopa 500 toimen kasvutoimilista.

Tutustuin tähän listaan, ja te todella esitätte siellä kasvutoimina muun muassa sitä, että hallitus ei lakkautta lentokenttiä. Lisäksi esitätte kasvutoimina omia ajatuksianne siitä, mitä EU:n pitäisi tehdä, eli sysäätte vastuuta muualle, ja samaan aikaan kun te esitätte kasvutoimenpiteinä kirjauksia, jotka eivät de facto lisää kasvua, te tuotte eduskunnalle palkkadamppauslakeja, vaikka palkat olisivat aidosti yksi keino lisätä kysyntää.

Valtiovarainvarainministeri Purra, te puhuitte täällä syyllistämisestä, mutta eihän se ole syyllistämistä, että täällä siteerataan teidän omaa listaanne. Voitteko te nyt vielä vääntää rautalangasta: miten kasvu lisääntyy sillä, että hallitus ei lakkautta lentokenttiä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.18 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Nyt en tiedä, millaista rautalankaa teille kannattaisi vääntää, jos täältä on kaksi ministeriä jo kertonut, [Hälinää — Puhemies koputtaa] että kyseinen 500 kasvutoimen lista ei ole hallituksen lista vaan Risto Murrin työryhmän tekemä kokooma hallitusohjelmassa olevista erilaisista toimista. [Suna Kymäläisen välihuuto — Puhemies koputtaa] Tämä on nyt kolmeen kertaan täältä aitiosta teille kerrottu.

Hallitusohjelmassa on huomattavasti kasvua kiihdyttäviä toimia, sellaisia meidän toimintaedellytyksiin, yhteiskunnan ja talouden rakenteisiin kohdistuvia uudistuksia, joita teidän hallituksenne ei kyennyt tekemään, eivät välttämättä edellisetkään hallitukset. [Ti-

Punkt i protokollet PR 112/2024 rd

mo Harakka: Oppivelvollisuus uudistus!] Nyt niitä tehdään, ja siinä vaiheessa kun taloudessa alkaa näkyä kunnolla parempia päiviä, enemmän sitä valoa, kiittätkö te sitten meitä kasvun aikaansaamisesta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.19 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tarkoittaako tämä nyt, pääministerin sijainen, ministeri Purra, sitä, että te irtisanoudutte [Hälinää — Naurua oikealta] tästä Murron listasta, kun vielä hetki sitten se tuotiin tänne suurena, hienona 500 kasvutoimen listana, joka muuttaa Suomen yhtäkkiä kasvun tielle? Me odotimme kyllä tältä listalta hieman enemmän ja odotamme teiltä, arvoisa hallitus, hieman enemmän. [Hälinää — Puhemies koputtaa] On totta, että täällä on niinkin hirtehisia toimia, että mieleen tulee, että tämä on pikemminkin kaskulista kuin kasvulista. Mutta on tässä yritystäkin. On tässä yritystäkin, tässä listassa, nimittäin täällä muun muassa todetaan, että ”luodaan kannustavaa ilmapiiriä monipuoliselle yrittäjyydelle”. No, tähän kuulostaa kyllä todella hienolta, ja yhdymme tähän aivan täysin. Mutta kun katsomme niitä toimia, joita monelle pk-yrittäjälle ja itsensätyöllistäjälle hallitus tarjoaa, niin aika lailla ovat toimet jääneet piippuun.

Nyt olisi hyvä hetki teillä, pääministerin sijainen Purra, harkita toimia, jotka tosiasiallisesti kääntäisivät yrittäjyydelle Suomessa olosuhteet hyväksi. Voisitteko te harkita esimerkiksi [Puhemies koputtaa] arvonlisäveron alarajan nostoa 30 000 euroon, kuten SDP on esittänyt, tai [Puhemies koputtaa] investointikannustimen alarajan laskemista niin, että aidosti myös pk-sektorin yritykset voisivat sitä hyödyntää?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.21 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! En itse ollut sillä kyselytunnilla, jossa tätä 500:n listaa on täällä käsitelty, [Antti Kurvisen välihuuto — Anne Kalmarin välihuuto] mutta kuten kerrottu, niin Risto Murron työryhmän esittämiä toimia hallitusohjelmasta käsin.

Mutta kyllä olen myös sosiaalidemokraattien listoja käynyt läpi. Aiemmin te olette ilmoittaneet, että teidän kasvutoimenne on tämän säästön peruutus, tämän säästön peruutus, tämän säästön peruutus, tämän rakenteellisen toimen peruutus, tämän rakenteellisen toimen peruutus, ja sitten vähän elvyttämistä: lisää rahaa sinne, lisää rahaa tänne, lisää rahaa tuonne. [Hälinää — Puhemies koputtaa] Samaan aikaan te sanotte olevanne huolissanne julkisen talouden tilasta, olette valmiit tasapainottamaan sitä, olette valmiit säästämään Suomen EU:n tarkkailuluokalta ja niin edelleen, mutta nämä kaikki eivät voi olla totta samaan aikaan. Teidän viestinne ja linjanne on epälooginen. Itse pystyn perustelemaan vain tätä hallituksen linjaa täältä aitiosta. [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Suhonen, olkaa hyvä.

16.22 Timo Suhonen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Viime kyselytunnilla pääministeri puhui kauniisti, mutta turhan positiivisesti 500 kasvutoimikirjauksesta hallitusohjelmassa. Vielä 15 vuotta sitten, finanssikriisin jälkeen, tällaiset nykymittakaavan konkurssit ja irtisanomiset olisivat olleet politiikan ykköspuheenaihe. Ne oli-

Punkt i protokollet PR 112/2024 rd

sivat kirvoittaneet vaatimuksia äkillisen rakennerahaston tukitoimista ja lomautuksista irtisanomisten sijaan. Nyt kun joka puolella käydään muutosneuvotteluita ja jaellaan irtisanomislappuja, mitä tekee tämä hallitus? Sitä kiinnostaa pikemminkin, saataisiinko julkisen sektorin työntekijä palkkakuoppaan sekä miten yleissitovat työehtosopimukset saada murennettua. Arvoisa työministeri Satonen, herättävätkö nämä irtisanomiset teissä huolta, ja mihin toimiin olette niiden johdosta ryhtyneet?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

16.23 Työministeri Arto Satonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kysymykseen, herättävätkö huolta: todellakin herättävät. Muun muassa tässä eduskunnan istuntotauolla kävin Äänekoskella, missä on uhkana kahden vaneritehtaan lopettaminen. Oli erittäin hyvät keskustelut yrityksen sisällä ja myös luottamusmiesten kanssa, ja käytiin keskustelua myös siitä, miten esimerkiksi oppisopimuskoulutuksen avulla — kun sinne onneksi myös investoidaan samaan aikaan uuteen tehtaaseen — voidaan löytää ihmisille töitä. Kävin myös Valtralla samalla reissulla, jossa on sitten taas valkokaulustyöntekijöiden osalta tällainen tilanne menossa. Näitä tilanteita on ympäri Suomen, ja ne täytyy ottaa vakavasti, ja niitä autetaan niin paljon kuin on mahdollista. Ja mietitään myös näitä korvaavia investointeja.

Mutta haluan sanoa tähän vielä sen, että kun te täällä vastustatte esimerkiksi vientiveitoista palkkamallia, niin eikö se Suomen viennin kilpailukyky juuri ole ratkaiseva meidän kasvun kannalta? Se on kaikkein tärkein kasvutoimi, mitä voidaan tehdä. [Vasemmalta: Opettajien selkänahasta! — Emme me vientiä vastusta!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pitko, olkaa hyvä.

16.24 Jenni Pitko vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun katsotaan tulevaisuuden kasvun avaimia, siellä näkyvät vihreän siirtymän mahdollisuudet, digivihreä siirtymä ja kiertotalouden mahdollisuudet. On kuitenkin käymässä niin, että moni Euroopan maa, esimerkiksi Ruotsi naapurimaanamme, on menossa ohi näissä teemoissa. Suomessa näyttää siltä, että me emme ole saamassa näitä isoja investointeja Suomeen — vaikka on hyvä, että hallitus ei ole laittanut jarrua uusiutuvalle energialle vaan se on meillä takas-kussa kilpailuvalttina aivan erityisesti Euroopassa.

Kysyisin kuitenkin siitä, kun moni talousasiantuntija on kritisoinut sitä, että meillä Suomessa on näitä säilyttäviä ja jopa ympäristölle haitallisia yritystukia, jotka antavat ensinnäkin vääränlaisen viestin markkinoille, minkälaista teollisuutta ja minkälaista taloudellista toimintaa me tänne haluamme, mutta myös hidastavat siirtymää uusille yrityksille syntyä. Kysyisin hallitukselta: oletteko te karsimassa näitä säilyttäviä, vanhaa maailmaa kuvastavia yritystukia ja kenties suuntaamassa niitä tulevaisuuden aloille?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.25 Elinkeinoministeri Wille Rydman (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ihanteellisessa maailmassa olisi luonnollisestikin niin, että pikemminkin olisi alhaisempi verotus ja sitten olisi vähemmän tai mieluiten ei lainkaan yritystukia, mutta samalla on syytä kuitenkin olla sen verran analyttinen, että havaitsee, mitä ne meidän yritystu-

Punkt i protokollet PR 112/2024 rd

kemme pääsääntöisesti ovat. Ne ovat itse asiassa voittopuolisesti pikemminkin alennettuja verokantoja, ja se, että karsisimme tällaisia yritystukia, käytännössä tarkoittaisi kiristyvää verotusta.

Lisäksi meidän ongelmamme on, että tämän päivän maailmassa itse asiassa investointeja houkutellaan korostetusti nimenomaisesti maksamalla erilaisia investointitukia, ja kysymys onkin siitä, että jos kerran tämä on se maailma, jossa elämme, pitäisikö Suomen entisestäänkin vaikeuttaa kilpailuamme investoinneista sillä, että vielä rajaisimme pelimerkkejä tämän suhteen. On syytä myöskin muistaa, että itse asiassa nimenomaisesti sekin, että me panostamme tutkimukseen ja kehityspuoleen, lasketaan yritystukiin, ja itse asiassa sillehän on erittäin kattava parlamentaarinen tuki. Nimenomaisesti tämä tutkimukseen ja kehityspuoleen panostaminen on sitä, mitä tekin peräänkuulutatte, eli nimenomaisesti uudistavaa yritystukimuotoa, [Puhemies koputtaa] jota hallitus siis on edistämässä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen, edustaja Kumpula-Natri, olkaa hyvä.

16.26 Miapetra Kumpula-Natri sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kävi selväksi, että kasvua haluttaisiin tältä puolelta, mutta kävi sekin selväksi, että kasvutoimilla, joita Murto oli nytten tämän selvityksen mukaan tehnyt, vaikka hallitusohjelmasta ne oli poimittu — ja ne olivat vastaus meidän viime keskusteluihin kasvusta — emme saaneet siihen tilannekuvaan ymmärrystä. Emme ole kertaakaan kuulleet teiltä huolestunutta viestiä siitä, että meillä Suomessa talous menee huonosti, Euroopan alueella huonoiten, joten meidän täytyisi kääntää suuntaa, että me olemme hallituksena tehneet jotain väärin, koska täällä tapahtuu näin kamalia talouslukuja. Ja yhteistä tilannekuvaa parantaisi se, että kun oppositio esittää toimia — nyt oikeisto on täällä salissa hiljaa — niin hallitus voisi ihan aidosti tarttua näihin tai edes vastata kysymykseen, miksi me emme voisi ottaa tässä maailmantilanteessa Suomessa toimia omaan käteen ja vaikkapa laajentaa investointitukea, mistä ette ole vielä antaneet esitystä, koskettamaan myös pienempiä yrityksiä, [Puhemies koputtaa] koska nyt on kiire vakauttaa suomalaisten yritysten toimintakenttä ja mahdollisuudet investoida. [Ben Zyskowicz: Edustaja Viitasen kasvutoimet, lisää rahaa kaikille!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.28 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Vaikea uskoa, että sosiaalidemokraatit tosiaan näkevät niin, että täältä ei ole esitetty tarpeeksi huolestuneisuutta siitä, missä jamassa Suomi on. [Miapetra Kumpula-Natri: Kasvutoimista!] Olen tässä nyt koko tämän hallituksen ja oman positioni ajan käytännössä jokaisessa puheenvuorossa täällä, jonka olen pitänyt budjeteista, lisäbudjeteista, täydentävistä ja niin edelleen, kertonut, miten huolissani olen siitä, että Suomessa ei reaalista, aitoa kasvua ole käytännössä ollut Nokian huippuvuosien jälkeen. [Miapetra Kumpula-Natri: Ja toimet?] Ja se kuvastaa juuri sitä, että täällä on tehty asioita, jotka eivät ole selvästi menneet nappiin — toki on myös sellaisia tekijöitä, joihin emme voi vaikuttaa, esimerkiksi nyt Venäjän tilanne ja se, mitä se on aiheuttanut meidän talouteemme. Juuri siitä syystä tämä hallitus tekee sellaisia reformeja, joita esimerkiksi edellinen hallitus ei ole kyennyt tekemään, [Miapetra Kumpula-Natri: Leikkaukset eivät ole kasvutoimia!] jotta me saisimme

Punkt i protokollet PR 112/2024 rd

kestäviä, pidemmälle aikavälille katsovia, tulevaisuuteen katsovia, toimia, jotka parantavat toimintaedellytyksiä tässä maassa niin, että aitoa yksityisen sektorin kasvua voidaan saada aikaiseksi. Juuri sillä tavalla [Puhemies koputtaa] tämä hallitus toimii.

Frågan slutbehandlad.